

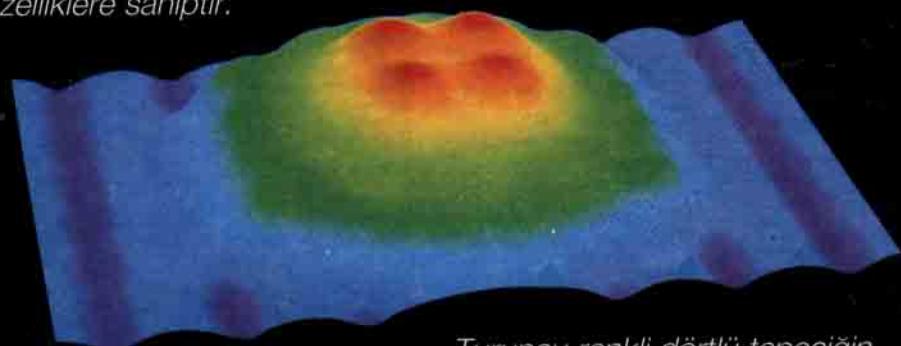
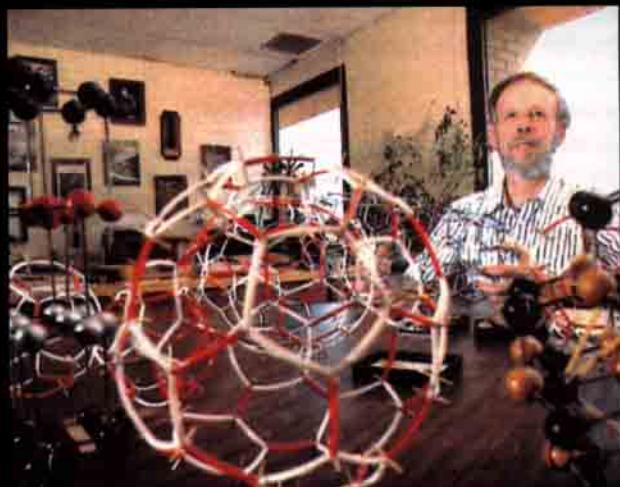
En Küçük Futbol Topu Karbon 60

Evrenin en eski molekülü olduğu düşünülen karbon 60, spektrograf yardımıyla artık labaratuvara üretilebiliyor. Elmasın mikro-elektronik açılımı bu yaklaşımla ilgili umut verici perspektifler kazandırıyor.

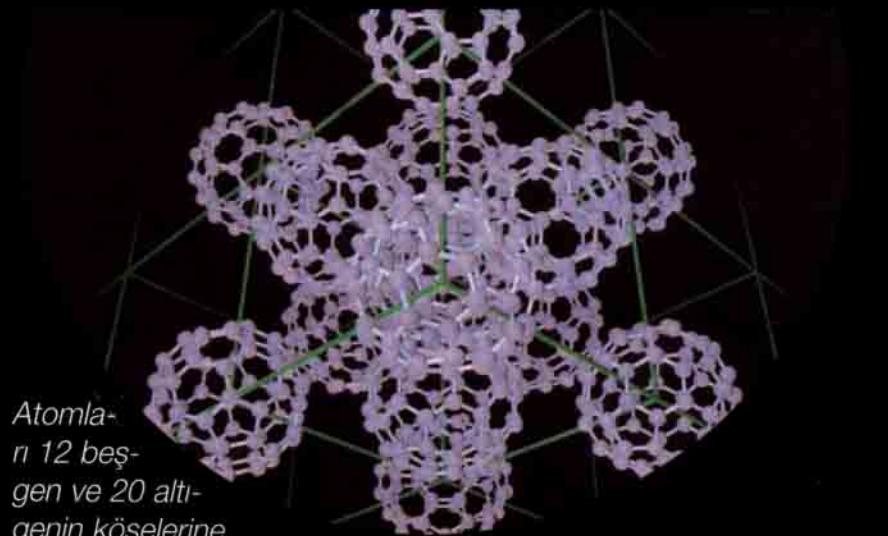
Bir ahududu tanesine ya da futbol topuna benzeyen karbon 60 molekülünün 90 kenarı, 60 köşesi ve 32 yüzeyi var. Karbon 60 atomları kristal yapılarda görülen özelliklere sahiptir.

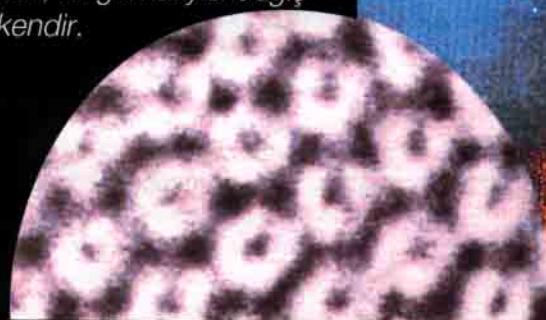
Üç boyutlu bir kafes şeklinde olan kristal ağ üzerindeki atomların bölüşümünü sağlayan 90 tane kovalent bağ vardır. Bu katı bağların 60 tanesi tek ve 30 tanesi de çift bağdır. Elmastaki bağlardan daha kısa olan bu bağlar, moleküle daha fazla sertlik sağlar.

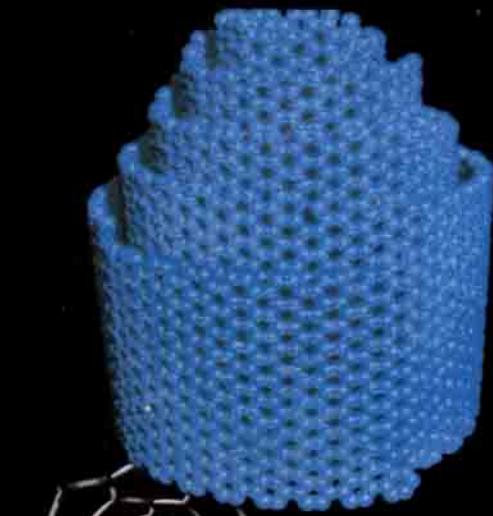
Turuncu renkli dörtlü tepeciğin üstündeki yeşil örtü, emildiği altın tabakadan çıkan karbon 60'tan başkası değil. Elmas ya da karbon 60, hangisi olursa olsun karbonun her zaman altına karşı ilgisi vardır.

Atomla
n 12 beş-
gen ve 20 alti-
genin köşelerine
sahip olan karbon 60 mole-
külleri, bir simetrik küre
motifi çizer. 70, 76, 80 ve
240 atomlu olabilen kar-
bon 60 molekülleri her za-
man 12 beşgene sahip-
ken, altigen sayısı değiş-
kendir.

Karbonun, grafit ve
elmaştan sonra üçüncü
bir allotropik şekli olan
karbon 60 bulundu.
Karbon 60 bazı tortul
kayaçlarla birlikte
Atbaşı Bulutsusu'nda
da bulunuyor.

Her bilye, atomları altigen ağa bağlayan
sarılmış karbon yaprağının bir atomudur.
Bu mikronun yüzde birkaçı uzunluğundaki
tüp, moleküler çapta elektrik devreleri
kurmakta kullanılabilir.

Karbon 60 sentezi için
Odeillo fırını kullanılır. Grafit,
kuvars tüpteki helyum
içinde süblimleşir (katı
halden gaz haline geçer).
Sıradan elektrik arkları ile
tepkimenin sıcaklığını
denetlemek çok kolaydır.